

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1608

Vragen van het lid **Westerveld** (GroenLinks-PvdA) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht «Renny wordt verwaarloosd in zorginstelling: «Onbeschrijflijk lijden»»* (ingezonden 20 maart 2024).

Mededeling van Minister **Helder** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 26 april 2024). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2023–2024, nr. 1465.

Vraag 1

Bent u bekend met de artikelen «Renny wordt verwaarloosd in zorginstelling: «Onbeschrijflijk lijden»», ««Zo wil niemand leven», zegt zorgexpert over verwaarloosde Renny» en «Zorgbestuurder erkent schrijnende situatie in eigen instelling: «Niet wat we willen»»?^{1 2 3}

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt het dat meerdere cliënten zoals Renny niet de juiste zorg krijgen, aangezien uit het artikel blijkt dat de omstandigheden van Renny niet voldoen aan de norm die je mag verwachten en dit voor meer cliënten geldt? Om hoeveel cliënten binnen Sita gaat het?

Antwoord 2

Ik heb geen zicht op het aantal individuen dat in zorg is bij een zorgaanbieder waarbij de zorg niet voldoet aan de door het veld opgestelde normen.

¹ Omroep Gelderland, 9 maart 2024, «Renny wordt verwaarloosd in zorginstelling: «Onbeschrijflijk lijden»» (Renny wordt verwaarloosd in zorginstelling: «Onbeschrijflijk lijden» – Omroep Gelderland (gld.nl))

² Omroep Gelderland, 10 maart 2024, ««Zo wil niemand leven», zegt zorgexpert over verwaarloosde Renny» («Zo wil niemand leven», zegt zorgexpert over verwaarloosde Renny – Omroep Gelderland (gld.nl))

³ Omroep Gelderland, 11 maart 2024, «Zorgbestuurder erkent schrijnende situatie in eigen instelling: «Niet wat we willen»» (Zorgbestuurder erkent schrijnende situatie in eigen instelling: «Niet wat we willen» – Omroep Gelderland (gld.nl))

Vraag 3

Deelt u de angst dat de situatie van Renny geen unicum is en dit mogelijk ook speelt op andere locaties binnen deze organisatie en andere locaties in het land? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

In situaties zoals die van Renny gaat het vaak om mensen met een zorg- en ondersteuningsvraag waarbij het gedrag en het kunnen begrijpen van de behoefte achter het gedrag een grote rol spelen. Het is vaak zoeken naar het evenwicht tussen het respecteren van het recht op zelfbeschikking en – als het echt niet anders kan – ingrijpen middels dwang, wat maakt dat het beantwoorden van die zorg- en ondersteuningsvraag zeer complex is. Dit vraagt elke dag veel van de zorgaanbieders en begeleiders en soms ook lef om te (h)erkennen dat het je als zorgaanbieder niet in alle gevallen lukt om de behoeften achter het gedrag te begrijpen waardoor situaties als die van Renny kunnen ontstaan.

Ik wil daar realistisch in zijn: er kan niet van uit gegaan worden dat de juiste zorg altijd geleverd kan worden en er zullen dus meer situaties als die van Renny kunnen voorkomen in Nederland. Dit maakt het echter niet minder onwenselijk en schrijnend. Op zorgaanbieders blijft altijd de plicht rusten om continue te onderzoeken hoe het beter kan en daarbij hulp in te schakelen wanneer zij er zelf niet uitkomen. Ook moeten zorgaanbieders van elkaar willen leren om mensen met een complexe zorgvraag de best passende zorg te leveren.

Vraag 4

Aan hoeveel personen in Nederland kan op dit moment niet de juiste zorg geleverd worden?

Antwoord 4

Situaties als deze zijn eigenlijk altijd zeer lastig te vergelijken vanwege de complexiteit van de zorgvraag en de specifieke omstandigheden van elke situatie. Daardoor is niet aan te geven hoeveel vergelijkbare situaties er zijn.

Vraag 5

Waarom is er geen opvolging gegeven aan het rapport door het Centrum voor Consultatie en Expertise (CCE) uit 2019 waarin werd geconstateerd dat er sprake is van een noodsituatie? Wat is er sindsdien gebeurt om de situatie te verbeteren?

Antwoord 5

CCE is partner van zorgverleners voor expertise over ernstig probleemgedrag bij mensen die langdurig en/of intensieve professionele zorg en ondersteuning nodig hebben. In een consultatie zoekt CCE samen met de verschillende betrokkenen en deskundigen naar nieuw perspectief. Dat is altijd tijdelijk en aanvullend op de bestaande zorg. In die gezamenlijkheid worden nieuwe inzichten opgedaan en komen onderbouwde adviezen tot stand specifiek voor de onderhavige probleemsituatie. Het is vervolgens aan de organisatie en betrokkenen zelf om hiermee aan de slag te gaan en de adviezen en nieuwe inzichten in de praktijk te brengen. CCE biedt hierin desgewenst ondersteuning.

De zorgaanbieder laat desgevraagd weten op basis van de adviezen van CCE acties te hebben ingezet om de situatie te verbeteren. De ingezette acties hebben wisselend effect gehad, maar zeker nog niet gebracht waarop is ingezet, aldus de aanbieder. De zorgaanbieder zet zich ook op dit moment in om de situatie te verbeteren en houdt daarbij de IGJ op de hoogte.

Vraag 6

Hoeveel rapporten zoals die van Renny zijn er sinds 2019 geweest in Nederland? In hoeveel van deze gevallen is hier geen opvolging aan gegeven?

Antwoord 6

CCE verricht jaarlijks 1.567 (2019) tot 1.969 (2023) consultaties, verspreid over de sectoren gehandicaptenzorg, verpleging, verzorging & thuiszorg (VVT), onderwijs & jeugdzorg en ggz. Vaak leidt zo'n consultatie tot een adviesrap-

port, al dan niet in combinatie met samenwerken aan aanpassingen in de omgeving van de cliënt, bijvoorbeeld in de vorm van een andere begeleidingsstijl. Uit evaluaties blijkt dat 87% van de respondenten zich na afloop van de consultatie voldoende toegerust voelt om zelf verder te kunnen.

Vraag 7 en 8

Zijn er meldingen gedaan bij de inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ)?

Zo ja, hoe zijn die opgevolgd?

Zijn er inspecteurs langsgeweest? Zo ja, wat waren hun conclusies?

Antwoord 7 en 8

De IGJ heeft op 8 maart jl. contact met de zorgaanbieder gehad en op 13 maart jl. de melding van deze zorgaanbieder gekregen. De zorgaanbieder laat weten de IGJ te informeren. Over lopend toezicht/meldingen doet de IGJ geen nadere mededelingen.

Vraag 9

Heeft de IGJ genoeg mensen en middelen om toezicht te houden op situaties zoals die van Renny?

Antwoord 9

Gelet op de capaciteit aan inspecteurs, het grote veld waarop zij toezicht moet houden, de daaruit voortvloeiende veelheid van meldingen, thema's en trajecten, moet de IGJ in haar toezicht keuzen maken en prioriteren. De IGJ doet dit risicogestuurd en onafhankelijk op basis van de grootste risico's die zij voor de kwaliteit en veiligheid ziet. Bij de doorontwikkeling van dit risicogestuurde toezicht wil de IGJ onderzoeken hoe nog beter gebruik kan worden gemaakt van signalen die anderen betrokken partijen, zoals zorgkantoren, rondom de zorg hebben.